

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รหัสวิชา	1542115
ชื่อวิชา	ภาษากับสังคม
ผู้สอน	อาจารย์สุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข
สังกัด	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปาง
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยและการสื่อสารทางธุรกิจ

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 1544102 ภาษากับสังคม Language and Society
2. จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต 3(3-0-3)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์สุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 2
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน ห้อง 0943
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ไม่มี

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ลักษณะการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้ภาษา สถานการณ์การใช้ภาษาและวัตถุประสงค์การใช้ภาษา วิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคมได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อพัฒนารายวิชาให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียนและนำข้อค้นพบจากการสอนนักศึกษาที่เคยสอนมาแล้ว มาพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชาให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ดังนี้

1. นักศึกษาอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ลักษณะการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้ภาษา

2. นักศึกษาสามารถบอกสถานการณ์การใช้ภาษาและวัตถุประสงค์การใช้ภาษาได้

3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคมได้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ลักษณะการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้ภาษา สถานการณ์การใช้ภาษาและวัตถุประสงค์การใช้ภาษา วิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคม

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ให้นักศึกษาเรียนรู้ภาพสะท้อนวัฒนธรรม ความเชื่อ ที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นก่อนมาสู่ปัจจุบัน จากวิทยากรท้องถิ่นสถานที่จริงหรือจากสถานการณ์จำลองในนวนิยาย

2. กรณีที่มีนักศึกษาต่างประเทศควรให้ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงร่วมกับนักศึกษาไทย

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งเวลาให้คำปรึกษาในชั่วโมงแรก
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการท้ายชั่วโมงสอน

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีน้ำใจ ดังนี้

- 1) มีทัศนคติที่ต่องานและความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- 2) ซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กรและสังคม
- 3) มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและสังคมที่มีคุณธรรมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- 4) ภูมิใจในภาษาไทย ความเป็นไทย และมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย

1.2 วิธีการสอน

- 1) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจารีต-ประเพณี คุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการการใช้ภาษาในสังคมไทย
- 2) ฝึกการพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ภาษาและวัตถุประสงค์การใช้ภาษา
- 3) กำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- 2) ประเมินผลการพูดในบริบทสังคมไทย
- 3) ประเมินจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษา

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในเนื้อหาที่ศึกษา ดังนี้ มีความรู้เกี่ยวกับประเภท ลักษณะ รูปแบบ และหลักการเขียน การนำเสนอสาระความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับวิชาชีพต่าง ๆ
- 2) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- 3) มีความรู้และสามารถพัฒนาความรู้ด้านประเภท ลักษณะ รูปแบบ และหลักการเขียน การนำเสนอสาระความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับวิชาชีพต่าง ๆ

2.2 วิธีการสอน

- 1) บรรยาย อภิปราย
- 2) ให้นักศึกษาเรียนรู้ร่วมกันจากสถานการณ์จริงและการทำงานกลุ่ม

- 3) การฝึกการใช้ภาษาในบริบทสังคมในรูปแบบต่างๆ
 - 4) ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อเชื่อมโยงประเด็นที่สนใจไปสู่ประเด็นการเรียนรู้และความสัมพันธ์กับวิชาชีพและสังคมร่วมกัน
 - 5) ให้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2.3 วิธีการประเมินผล**
- 1) ทดสอบย่อย สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
 - 2) ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษาหน้าชั้นเรียน
 - 3) การทำงานกลุ่มการวิเคราะห์การใช้ภาษาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาค้นคว้าที่สนใจด้วยกัน
 - 4) การเข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. ทักษะทางปัญญา

- 3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา**
- 1) สามารถวิเคราะห์และประเมินค่า
 - 2) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.2 วิธีการสอน**
- 1) การมอบหมายให้นักศึกษาไปศึกษาเรื่องในสังคมที่กลุ่มสนใจแล้วนำมาวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบทสังคม
 - 2) ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ
 - 3) วิเคราะห์ปัญหาในการหาข้อมูล
 - 4) การสะท้อนแนวคิดจากการแสดงความคิดเห็นเรื่องการใช้ภาษาในสังคม
- 3.3 วิธีการประเมินผล**
- 1) การนำเสนอวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบทสังคม
 - 2) สอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการทดสอบการใช้ภาษาในสังคม
 - 3) ความถูกต้องสมบูรณ์ของรายงานผลการค้นคว้าของนักศึกษา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา**
- 1) มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวกับวัฒนธรรมองค์กรได้เป็นอย่างดี
- 4.2 วิธีการสอน**
- 1) จัดกิจกรรมแสดงความคิดเห็นจากการใช้ภาษาในสื่อประเภทต่างๆ
 - 2) มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล เช่น การวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบทสังคม
 - 3) กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นที่ในกลุ่มของนักศึกษาสนใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่นๆ เพื่อนำไปสู่สาระการเรียนรู้

4) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิทยากรที่เชิญมาร่วมกิจกรรม

4.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินจากความร่วมมือและความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
- 2) ประเมินผลจากการเข้าชั้นเรียนและ ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) รายงานที่นำเสนอ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1) สามารถใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- 4) สามารถใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

5.2 วิธีการสอน

- 1) นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 2) ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการนำเสนอความรู้ด้วยสื่อที่หลากหลาย

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) การวิเคราะห์การใช้ภาษาในนวนิยายและนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- 2) การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	สื่อการสอน
1	1. ความหมายของภาษากับสังคม 2. ความสำคัญของภาษากับสังคม	3	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบ - ผู้เรียนร่วมแสดงความ - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสารประกอบการ สอน
2	1. การแปรภาษา	3	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบ - ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการแปร ภาษา - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสารประกอบการ สอน - ตัวอย่างการใช้ภาษา ในสังคม
3-4	1. ภาษาไทยกับวัฒนธรรมไทย	6	- บรรยาย - ยกตัวอย่างการใช้ภาษาใน วัฒนธรรมไทย - ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็น - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสาร ประกอบการสอน - ตัวอย่างการใช้ภาษา ในวัฒนธรรมไทย
5-6	1. ภาษาเฉพาะกิจ	6	- บรรยาย - ยกตัวอย่างภาษาเฉพาะกิจ ความคิดเห็น - ทำแบบฝึกหัด - ให้นักศึกษาทำรายงาน เรื่องการแปรของภาษา	- เอกสาร ประกอบการสอน - ตัวอย่างภาษา เฉพาะกิจ ความคิดเห็น

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	สื่อการสอน
7-8	1. ภาษาไทยกับความเชื่อและประเพณี พิธีกรรม	6	- บรรยาย - ยกตัวอย่างภาษาไทยกับความเชื่อและประเพณี พิธีกรรม - ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็น - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสาร ประกอบการสอน - ตัวอย่างภาษาไทยกับความเชื่อและประเพณีพิธีกรรม
9-10	1. การเล่นคำกับภาษาในสังคม	6	- บรรยาย - ยกตัวอย่างการเล่นคำกับภาษาในสังคม - ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็น - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสาร ประกอบการสอน - ตัวอย่างการเล่นคำกับภาษาในสังคม
11	1.การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในบริบทสังคมและวัฒนธรรม	3	- บรรยาย - ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในบริบทสังคมและวัฒนธรรม - ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็น - ทำแบบฝึกหัด	- เอกสาร ประกอบการสอน -ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในบริบทสังคมและวัฒนธรรม
12	ให้นักศึกษาอภิปรายเรื่องความเชื่อของคนในชุมชนที่ตัวเองอาศัย	3	ให้นักศึกษาอภิปรายเรื่องความเชื่อของคนในชุมชนที่ตัวเองอาศัย	
13-15	1. นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคมหน้าชั้นเรียน	9	- ให้นักศึกษา วิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคม แล้วอภิปรายหน้าชั้นเรียน	- ผลการวิเคราะห์การใช้ภาษาในระบบและบริบททางสังคมของนักศึกษา

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.3, 2.1, 3.1,5.1	ทดสอบย่อย สอบปลายภาค	ตลอดภาค การศึกษา 16	10% 30%
2	1.2, 1.3, 2.2, 4.1,4.2, 5.3	การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าใน ลักษณะของกระบวนการกลุ่ม การนำเสนอผลงานเป็นรายบุคคล	ตลอดภาค การศึกษา	20% 30%
3	1.1-1.3, 2.2, 4.1,4.2, 5.1-5.4	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นใน ชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	10%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

ธนานันท์ ตรงดี และคณะ. **วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย**. มหาสารคาม : หจก. อภิชาติ

การพิมพ์. 2548 .

นิตา ศักดิ์เดชยนต์ ยุพา ส่งศิริ และ ใจเอื้อ บุรณะสมบัติ. **ภาษาศาสตร์สำหรับครู**.

กรุงเทพฯ :อักษรไทย, 2526.

ประภาศรี สีหอำไพ. **วัฒนธรรมทางภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2538.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. **การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนา

พานิช จำกัด, 2523.

ปราณี กุลละวณิชย์และคณะ. **ภาษาทัศน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. 2540.

อนันต์-เนาวรัตน์ ทรวงวิทยา. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู**. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช

จำกัด, 2523.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **ภาษาศาสตร์สังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.

_____. **ภาษาไทยในสังคม: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา**.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548.

อรวิดี รุกขรังษฤกษ์. **ลักษณะร่วมทางสัทศาสตร์ของคำลงท้ายในมาตุภาษา**.

วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. 2541.

อรุณี วิริยะจิตรา. **การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

2532.

อวยพร พานิช. **อวัจนภาษาในนวนิยายรอบทศวรรษ 2516-2525**. กรุงเทพฯ :

คณะนิเทศศาสตร์ □ จุฬาลงกรณ์ □ มหาวิทยาลัย. 2526.

_____ และคณะ. **ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมิน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ผลการสอบ
- การทวนผลประเมินการเรียนรู้
- ผลการนำเสนอของนักศึกษา

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- จัดอภิปรายแนวการจัดการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย การสอบถามนักศึกษา หรือการตรวจผลงาน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้